

Besluit **Accreditatiebesluit met een positief eindoordeel voor de opleiding Bachelor in het onderwijs: secundair onderwijs (professioneel gerichte bachelor) van de Hogeschool Gent**

datum	Samenvattende bevindingen en overwegingen
9 juni 2015	De NVAO steunt haar inhoudelijke besluitvorming op de onderstaande elementen uit het
onderwerp	visitatierapport.
Accreditatiebesluit	
(004060)	<i>Generieke kwaliteitswaarborg 1 – Beoogd eindniveau</i>
bijlagen	De visitatiecommissie (commissie) beoordeelt het beoogd eindniveau als voldoende.
4	

Deze professioneel gerichte opleiding Bachelor in het onderwijs: secundair onderwijs maakt deel uit van de faculteit Mens en Welzijn van de Hogeschool Gent. De opleiding wil haar studenten opleiden tot professionele, vakbekwame en maatschappelijk bewuste leraren. Dat zijn de drie pijlers die ze in haar visietekst centraal stelt. Vooral met haar inzet op diversiteit en actief pluralisme profileert de opleiding zich. Momenteel richt de opleiding zich hoofdzakelijk op het Vlaamse beroepsprofiel van de leraar. Vanaf 2015–2016 zal de opleiding haar beoogd eindniveau actualiseren door een nieuwe set opleidingsspecifieke leerresultaten in voege te brengen. Dat zal gepaard gaan met een significante programmawijziging. De commissie ziet daarin een kans om ook meer aandacht te creëren voor de onderzoekende houding van de studenten. Daarnaast zal de bekendheid van de nieuwe beoogde leerresultaten zowel intern (o.a. bij de studenten) als extern (o.a. bij de werkveldpartners) nog verbeterd moeten worden. De commissie adviseert een internationale benchmark van het beoogd eindniveau.

Generieke kwaliteitswaarborg 2 – Onderwijsproces

De commissie beoordeelt het onderwijsproces als voldoende.

Het bachelorprogramma (180 ECTS-punten) concretiseert de visie van de opleiding aan de hand van drie leerlijnen: de expertlijn, de diversiteitslijn en de praktijklijn. Deze leerlijnen bevorderen de samenhang en het geïntegreerd onderwijs.

Aanvankelijk krijgt in de eerste bachelorfase vooral de expertlijn een belangrijke plaats. De studenten kunnen kiezen uit 108 combinatiemogelijkheden van twee onderwijsvakken. Binnen die onderwijsvakken verdiepen ze zich in de specifieke vakinhouden en didactiek. De commissie waarschuwt voor een te docentafhankelijke vak invulling, die hier en daar verschillen in kwaliteit en methodiek met zich meebrengt. Ze adviseert de opleiding om de consistentie tussen de verschillende vakken en in het cursusmateriaal te optimaliseren. Binnen de expertlijn moeten de studenten sinds 2013–2014 ook verplicht een bachelorproef

Pagina 2 van 8 uitvoeren en schrijven, die de onderzoekende leraar centraler stelt. Dat is een positieve evolutie. In het programma moet volgens de commissie wel nog meer geïnvesteerd worden in de onderzoeksvaardigheden van de leraren in wording.

De studenten ontwikkelen zich verder tot professionele leraren doorheen de praktijklijn, die in de latere opleidingsfases steeds meer aan belang wint. De studenten doen eerst praktijkervaring op aan de hand van microteaching en observaties. De commissie pleit ervoor om die leermomenten aan te vullen met een actieve praktijkstage in de eerste bachelorfase. Vanaf de tweede bachelor lopen de studenten wel verschillende weken stage op meerdere plaatsen. Het aanbod aan alternatieve stage-ervaringen in het beroeps secundair onderwijs, het buitengewoon onderwijs of in bedrijven bevordert de brede inzetbaarheid van deze studenten. Ook het pilootproject omtrent het werkplekleren biedt veel potentieel.

De diversiteitslijn is zichtbaar doorheen alle opleidingsonderdelen en vormt een sterkte van deze opleiding. Daarin blijkt duidelijk de aandacht voor de heterogeniteit van klasgroepen en, in bredere zin, van de maatschappij. Er wordt ook veel belang gehecht aan de vakoverschrijdende eindtermen en de opleidingsonderdelen bevatten systematisch opdrachten rond taalgericht vakonderwijs, communicatievaardigheden en gelijke onderwijskansen.

De commissie heeft kennism gemaakt met een enthousiast en laagdrempelig team dat met de juiste praktijkexpertise het onderwijs inricht. Professionalisering krijgt voldoende aandacht, zowel op het vlak van diversiteit, praktijk als expertise. Enkel de professionalisering van de onderzoeksvaardigheden van docenten verdient meer aandacht, m.n. ook in functie van de begeleiding bij het nieuwe bachelorproefconcept.

Doorheen het hele curriculum kunnen de studenten indien nodig rekenen op verschillende vormen van ondersteuning: er zijn onder meer instaptoetsen, de starttoolkit, monitoraten, studielastmetingen, proefexamens en gerichte hulp via studietrajectbegeleiders en ombudspersonen. In functie van hogere doorstroomcijfers moedigt de commissie de opleiding aan om de studiebegeleiding ook meer te richten op preventie, naast remediëring.

Globaal genomen is het cursusmateriaal verzorgd en bevatten de readers een duidelijke link naar de leefwereld van de studenten, maar de consistentie tussen de verschillende cursussen kan wel beter. Daarnaast komt de aandacht voor ICT en media tot uiting in de gerichte toepassingsopdrachten met tablets, e-learning en didactische software.

De studentenmobiliteit aan deze opleiding is eerder gemiddeld, maar de opleiding garandeert dat elke geïnteresseerde student kan deelnemen aan een uitwisseling. Daarnaast werkt de opleiding aan de internationalisation@home, onderhoudt ze de contacten met buitenlandse partners en worden ook binnen het reguliere programma korte buitenlandse excursies georganiseerd.

De gebouwen van campus Ledeganck zijn historisch, maar bieden de nodige moderne infrastructuur op het vlak van ICT en multimedia. Ook zijn er verschillende vakspecifieke lokalen aanwezig, zoals de charmante atelierzolder voor de kunstvakken. Het leercentrum en de bijhorende toegankelijke website stimuleren de studenten om regelmatig het aanwezige bronnenmateriaal te raadplegen.

De commissie beoordeelt het gerealiseerde eindniveau als voldoende.

De opleiding implementeert momenteel een vernieuwd evaluatiebeleid, wat resulteert in een adequate en transparante evaluatie. Wel moet volgens de commissie de link tussen de nieuwe beoogde opleidingsspecifieke leerresultaten en de beoordelingen daarvan nog verder geëxpliciteerd worden. Globaal genomen zijn de theoretische examens voldoende gevarieerd en zijn de stage-evaluatiecriteria dankzij het vernieuwde evaluatieformulier helder. Er is naast het aftoetsen van competenties ook aandacht voor het persoonlijke groeiproces van elke student. In dat kader kan de schriftelijke feedback aan stagiairs nog verbeteren. Positief is ten slotte de geplande invoer van een peer review voor de toetsing, waarbij de vaklectoren en pedagogen elkaars examenopgaven evalueren en zo kunnen optimaliseren.

Zowel studenten uit het algemeen, het technisch, het kunst- als het beroepssecundair onderwijs schrijven in voor deze opleiding secundair onderwijs. De drop-out zit vooral in het eerste jaar en treft met name de studenten uit het beroepssecundair onderwijs. Het rendement van deze opleiding is echter stabiel en de meerderheid van de afgestudeerden vindt binnen de zes maanden na het behalen van hun diploma werk in het secundair onderwijs.

Het werkveld waardeert de zelfkritische open blik van deze afgestudeerden en merkt op dat de aandacht voor diversiteit in het programma zich ook weerspiegelt bij de alumni: zij zijn goed voorbereid op de diverse maatschappelijke problematieken en sociale thema's waarmee scholen vandaag geconfronteerd worden.

Eindoordeel commissie

De commissie heeft vastgesteld dat de opleiding Bachelor in het onderwijs: secundair onderwijs (professioneel gerichte bachelor) voldoet aan alle generieke kwaliteitswaarborgen. Ze beoordeelt de kwaliteit van de opleiding als voldoende.

De NVAO onderschrijft de aanbevelingen van de commissie in het bijzonder ten aanzien van de bachelorproef.

Bevindingen NVAO

- Het visitatierapport is opgesteld en onderbouwd overeenkomstig het toepasselijke Kader voor de opleidingsaccreditatie 2de ronde (8 februari 2013);
- De commissie heeft voor de externe beoordeling het visitatieprotocol gevolgd zoals vastgesteld door de Vlaamse Universiteiten en Hogescholen Raad (augustus 2013);
- Het visitatierapport geeft inzicht in de samenstelling van de commissie;
- Het visitatierapport bevat een onderzoek ten gronde naar de aanwezigheid van voldoende generieke kwaliteitswaarborgen.

Besluit¹

betreffende de accreditatie van de Bachelor in het onderwijs: secundair onderwijs (professioneel gerichte bachelor) van de Hogeschool Gent.

De NVAO,
Na beraadslaging,
Besluit:

Met toepassing van de Codex Hoger Onderwijs, in het bijzonder de artikelen II.133-II.149, besluit de NVAO accreditatie te verlenen aan de opleiding Bachelor in het onderwijs: secundair onderwijs (professioneel gerichte bachelor) georganiseerd door de Hogeschool Gent. De opleiding wordt aangeboden te Gent zonder afstudeerrichtingen. De kwaliteit van de opleiding is voldoende.

De accreditatie geldt vanaf 1 oktober 2015 tot en met 30 september 2023.

Den Haag, 9 juni 2015

De NVAO
Voor deze:

Paul Zevenbergen
Bestuurder

Ann Demeulemeester
(vicevoorzitter)

---

¹ Het ontwerp van accreditatierapport en –besluit werd aan de instelling bezorgd voor eventuele opmerkingen en bezwaren. Bij e-mail van 23 mei 2015 heeft de instelling gereageerd op het ontwerp van accreditatierapport. Dit heeft geleid tot een tekstuele aanpassing.

De onderstaande tabel geeft per generieke kwaliteitswaarborg het globaal oordeel van de NVAO weer, alsook het eindoordeel.

Generieke kwaliteitswaarborg

Oordeel	
1. Beoogd eindniveau	Voldoende
2. Onderwijsproces	Voldoende
3. Gerealiseerd eindniveau	Voldoende
Eindoordeel opleiding	Voldoende

Naam instelling	Hogeschool Gent
Adres instelling	Geraard de Duivelstraat 5 B - 9000 Gent
Aard instelling	ambtshalve geregistreerd
Naam associatie	Associatie Universiteit Gent
Naam opleiding (Graad, kwalificatie, specificatie)	Bachelor in het onderwijs: secundair onderwijs
Niveau en oriëntatie	professioneel gerichte bachelor
Bijkomende titel	leraar
Opleidingsvarianten: – Afstudeerrichtingen – Studietraject voor werkstudenten	– geen – geen
Onderwijstaal	Nederlands
Vestiging(en) opleiding	Gent
Studieomvang (in studiepunten)	180
Vervaldatum accreditatie, tijdelijke erkenning of erkenning nieuwe opleiding	30 september 2016
Academiejaar(en) waarin opleiding wordt aangeboden ²	2014-15
(Delen van) studiegebied(en)	Onderwijs
ISCED benaming van het studiegebied	Education

---

² Betreft het lopende academiejaar, op het ogenblik van de accreditatieaanvraag

1. De Bachelor in het onderwijs: secundair onderwijs formuleert concrete doelstellingen, ontwerpt krachtige en stimulerende leeromgevingen in een veilig en ondersteunend klasklimaat, gebruikt passende werkvormen en een correcte evaluatiemethodiek ter ondersteuning van het leer- en ontwikkelingsproces. Hij neemt hierbij als uitgangspunt de klasgroep en de individuele leerling en differentieert waar nodig.
2. De Bachelor in het onderwijs: secundair onderwijs creëert een positief leer- en leefklimaat voor leerlingen, met aandacht voor de lichamelijke en geestelijke gezondheid van de leerling. Hij begeleidt attitudevorming bij leerlingen en bereidt ze voor op maatschappelijke participatie. Hij speelt gericht in op sociale, culturele en talige diversiteit.
3. De Bachelor in het onderwijs: secundair onderwijs beheerst de domeinspecifieke vakinhoudelijke en vakdidactische (basis)kennis, vertaalt deze op een gestructureerde, kritische en creatieve manier in het Standaardnederlands naar leerlingen en integreert ICT-toepassingen. Hij ontwikkelt een attitude van levenslang leren.
4. De Bachelor in het onderwijs: secundair onderwijs creëert een efficiënte en stimulerende werk- en leeromgeving naar aanpak, tijd en ruimte en gaat correct om met administratieve taken.
5. De Bachelor in het onderwijs: secundair onderwijs ontwikkelt praktijkgerichte onderzoeksvaardigheden, is op de hoogte van en integreert vernieuwende tendensen binnen het vakdomein, reflecteert kritisch op zijn eigen functioneren en stuurt zichzelf bij.
6. De Bachelor in het onderwijs: secundair onderwijs beheerst de communicatieve basisvaardigheden om op een correcte manier in gesprek te gaan met ouders, rekening houdende met de diversiteit en de complexiteit van de context.
7. De Bachelor in het onderwijs: secundair onderwijs functioneert teamgericht en maakt de eigen pedagogische en (vak)didactische aanpak bespreekbaar. Hij neemt in het schoolteam mee de verantwoordelijkheid voor de realisatie van het pedagogisch project en ontwikkelt ondernemingszin.
8. De Bachelor in het onderwijs: secundair onderwijs ontwikkelt communicatieve vaardigheden om op een gepaste manier in gesprek te gaan met externe partners, met het oog op het uitbouwen van een netwerk.
9. De Bachelor in het onderwijs: secundair onderwijs neemt deel aan het maatschappelijke debat over onderwijskundige thema's en de rol van de leraar in de samenleving, ook in internationaal perspectief.
10. De Bachelor in het onderwijs: secundair onderwijs denkt kritisch en met een open geest na over ontwikkelingen op sociaal-politieke, sociaaleconomische, levensbeschouwelijke, cultureel-esthetische en cultureel-wetenschappelijke domeinen.

Datum validatie: 10 juni 2013

Voorzitter:

- Peter Op 't Eynde, algemeen directeur Regina Caelyceum Dilbeek en coördinerend directeur van de scholengemeenschap Dilbeek-Ternat;

Leden:

- Theo Wubbels, hoogleraar onderwijskunde, voorzitter bestuur lerarenopleiding en vicedecaan faculteit Sociale wetenschappen, Universiteit Utrecht;
- Els Consuegra, doctorandus, vakgroep Educatiewetenschappen Vrije Universiteit Brussel (onderwijsdeskundige);
- Tom Buekers, Bachelor Secundair onderwijs, PXL Hogeschool (student-lid).

De commissie werd ondersteund door Lies Praet, stafmedewerker kwaliteitszorg verbonden aan de Cel Kwaliteitszorg van Vlaamse Universiteiten en Hogescholen Raad, secretaris.